



14/11/2023

Lp Pr Piret Hartman

### EPÜ seisukohad MARU loomisele

Eesti Planeerijate Ühing peab vajalikus oma ettepanekute esitamist ka eraldiseisva kirjaga, et tuua välja olulisemad rõhuasetused.

Peame oluliseks planeerimisliku kompetentsi säilimist ja edasiarenemist võimalikult otstarbekalt. Muuhulgas tuleb silmas pidada, et uute struktuuride loomisel on vajalik üleminekuage, et tagada protsesside järjepidevus. Eelnevast tulenevalt täpsustame oma mõtet MARU rakenduslike ülesannete osas ruumilises planeerimises. Kuigi näeme, et riigi eriplaneeringud on olemuslikult lähiaastate suuremahuliste ehitiste ehitamist ettevalmistavad planeeringulised tööriistad, eeldavad nad sellena toimimiseks üleriigilise planeeringu kui planeerimispoliitilise dokumendi olemasolu. Üleriigiline planeering peab paika panema ruumilise planeerimise alused terves riigis ja erinevate valdkondade lõikes. Seni, kuni uut üleriigilist planeeringut kehtestatud ei ole, võivad ka riigi eriplaneeringud olla olulised planeerimispoliitiliste seisukohtade kandjad ja kuuluda planeerimise eest vastutava ministeeriumi tööülesannete hulka.

Soovime ka rõhutada omavalitsuste planeerimisdiskretsiooni olulisust. Ruumilist keskkonda puudutavad kohapealsed otsused saavad esindusdemokraatia tingimustes kujuneda siiski vaid kohalike volikogude heakskiidul. MARUI saab olla nõustav ja omavalitsuste spetsialistidele tuge pakkuv roll.

Lisaks oleme nõutud vormile varsemalt lisanud järgnevad teemad (p 3 .xls failis pikem, kuid praeguses kirjas lühendatud eelpool toodud sõnastuse täpsustuse tõttu) :



1. Esitatud ettepanekust ei selgu, mis on selle üksuse eesmärk strateegilises mõttes. Milline on selle üksuse vajadus riigile? Kontseptsioonist ei selgu, milline on Eesti tööjõuturu võimekus sellises mahus kvaliteetseid eksperte leida, arvestades, et nende puudus on juba täna märgatav nii KOV tasandil, kui erasektori teenusepakujate poolt. Nt on ruumilise keskkonna planeerija kutsetunnistusega inimesi Eestis täna vähem kui 40. Üldise kommentaarina saab lisada, et ameti loomine kontseptsioonist lähtuvalt tundub teatud liiki optimeerimisülesandena, mitte ruumilise planeerimise kvaliteeti tõstva ülesandena. Eriti pidades silmas riigi enda poolt tehtavate investeeringu ja ruumiliste otsuste kohast kehva kvaliteeti.
2. Kontseptsioonist ei selgu, millisel viisil on võimalik uuel ametil riigi ruumilist arengut suunata, kui ametile ei ole ette nähtud selleks piisavalt hoobasid. Nt ei ole ameti vastutusalasle ette nähtud riigi eriplaneeringute ja riigi teemaplaneeringute koostamist. See omakorda põhjustab kompetentside killustamist ameti ja ministeeriumi vahel. Millise arhitektuuripoliitika elluviimist on mõeldud, sest ruumiline planeerimine on KOV vastutusel, mis sisaldab ka arhitektuuriga seotud otsuseid. Oluline on, et ametil tekiks õigus ja mandaat sekkuda riigiasutuste endi poolt tehtavate investeeringute suunamisel (need, mis omavad selget ruumilist mõju ja mõõdet), samuti riigiettevõtete ruumiotsuste suunamine ja omaniku ootuste sisustamine (nt RKAS, Tallinna Sadam, Tallinna Lennujaam, Eesti Raudtee). Ettepanek: MARU pakutavad ruumiteenused peaksid olema praktilist laadi, so planeeringute koostamine ja riiklike ruumiotsuste elluviimine ning suunamine, mitte pelgalt teoreetiline nõuandev roll.
3. Puudub selgitus, millised rakenduslikud ülesanded liiguvad ametisse. Ettepanek: sõnastada selgemalt MARU ülesanded ja valdkonnad.

Kokkuvõttes tunneme puudust selgest kirjeldusest, mis MARU loomisega tänasega võrreldes muutub, millist paremat tulevikku see endaga kaasa toob.

Lugupidamisega,  
Kaido Koppel  
*/allkirjastatud digitaalselt/*

Eesti Planeerijate Ühingu  
Juhatuse esimees